

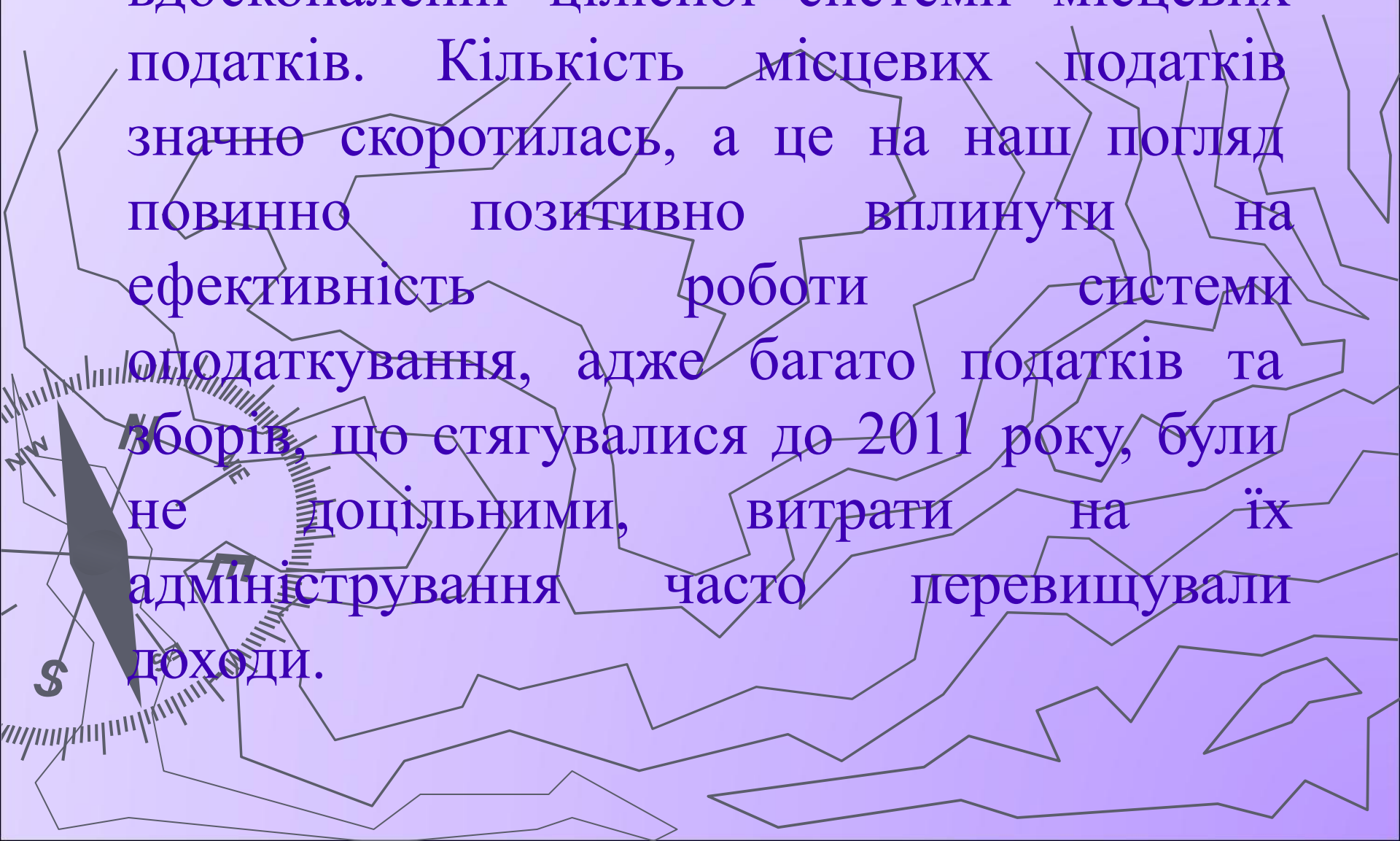
Презента
ція на
тему:

Шляхи вдосконалення місцевого оподаткування України

Основним чинником кризи всієї бюджетної системи, зокрема місцевих бюджетів, є нинішня модель бюджетної системи, за якою формуються бюджети територій. Сьогодні багато економістів приділяють увагу проблематичністю системи місцевого оподаткування. При цьому, неодноразово, як з боку наукових кіл, так і з боку політичних діячів констатується факт її невідповідності загально визнаним світовою практикою критеріям самодостатності та економічної доцільності.

Прийняття нового Податкового кодексу України стане новим кроком у вдосконаленні цілісної системи місцевих податків. Кількість місцевих податків значно скоротилась, а це на наш погляд повинно позитивно вплинути на ефективність роботи системи оподаткування, адже багато податків та зборів, що стягувалися до 2011 року, були не доцільними, витрати на їх адміністрування часто перевищували доходи.

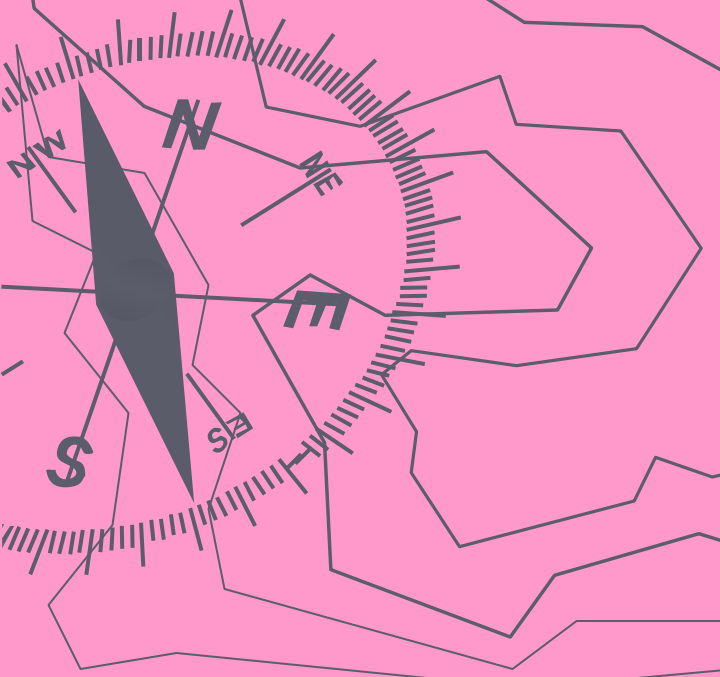

Основні вади моделі системи місцевого оподаткування України

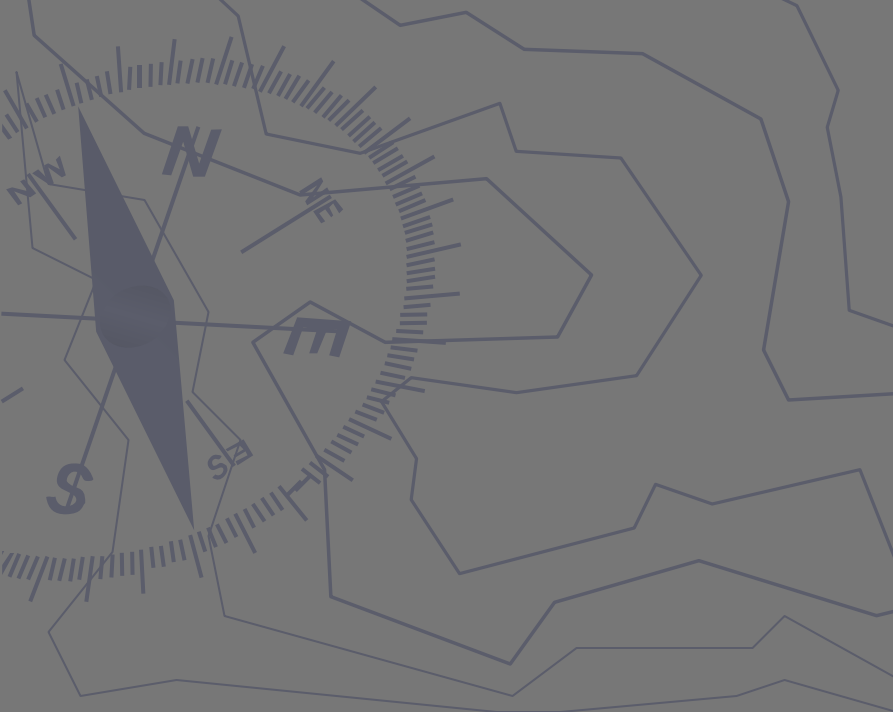
- ▶ формування місцевих бюджетів здійснюється шляхом встановлення процентних відрахувань від регульованих загальнодержавних податків радою вищого рівня для ради нижчого рівня при відсутності чітких критеріїв їх пропорційного розподілу, що не сприяє зацікавленості територій у розвитку виробництва, раціонального використання бюджетних коштів, не завжди забезпечує гарантований розмір власних дохідних джерел;

□ нормативи відрахувань від регульованих загальнодержавних податків щороку переглядаються, що створює ситуацію, за якої дохідна база місцевих бюджетів формується не на постійній основі;

▶ при відсутності критеріїв визначення їх розміру нормативи відрахувань виконують функцію засобу збалансування дохідної та видаткової частин місцевих бюджетів, є одним з основних важелів, за допомогою якого формування бюджетів здійснюється за принципом "зверху-вниз";

існує неефективний і нераціональний механізм надання дотацій з вищестоящого бюджету нижчестоящому. Надання дотацій проводиться хаотично та суб'єктивно через те, що сума дотацій для бюджетів нижчого рівня планується в бюджеті вищого рівня, а не в окремому субвенційному фонді.

► Серйозною проблемою на сьогодні є і те, що законодавчо закріплені місцеві податки і збори загалом, та їх ставки зокрема, не враховують реальних можливостей платників, а отже, не виконують стимулюючої функції. Як наслідок, такі вади негативно позначаються на дотриманні принципів єдності, повноти, достовірності, гласності, наочності бюджетного устрою України в цілому.

Загалом, інститут місцевих податків і зборів в Україні порівняно з практикою західних країн є фактично недієздатним, не виконуючи при цьому тих функцій, які покладені на нього законодавством. Це головним чином зумовлено вкрай мізерною роллю місцевих податків і зборів у формуванні фінансів органів місцевого самоврядування.

Як бачимо, ситуація, що склалась у вітчизняній системі місцевих податків і зборів змушує порушити питання про радикальне перетворення всієї системи місцевого оподаткування, що в перспективі стане передумовою до удосконалення всієї фінансової системи України.

Сьогодні необхідно формувати місцеві бюджети за такої моделі бюджетної системи, яка одночасно була б поштовхом до розвитку та зміцнення місцевих бюджетів, визначала б чіткі міжбюджетні відносини, була б гарантом самостійності кожної ланки бюджетної системи. Це повинно стати основним критерієм у побудові нової моделі бюджетної системи.

В и с н о в о к

Проведений аналіз свідчить про те, що сучасна система оподаткування місцевими податками і зборами в Україні, насамперед, не відповідає загальноновизнаним у світовій практиці критеріям самодостатності та економічної доцільності.

Місцеві податки і збори, їх ставки не враховують реальних можливостей платників, не носять стимулюючого характеру. Наявність зазначених недоліків не може негативно не впливати на додержання принципів єдності, повноти, достовірності, гласності, наочності всього бюджетного устрою України.

Слід зазначити, що нині обсяг власних доходів місцевих бюджетів вкрай мізерний – трохи більше 1 % від загальних надходжень зведеного бюджету України. В той же час в більшості країн Євросоюзу цей показник є вищим за 20 %.

У ході аналізу з'ясувалось також, що Найбільшу питому вагу серед місцевих податків і зборів на 2010 рік має ринковий збір. Серед регіонів України, найбільшу частку надходження місцевих податків та зборів має м. Київ.

Нажаль сьогодні суми надходжень від місцевих податків і зборів не можуть розглядатися як реальне джерело наповнення місцевих бюджетів. Їх частка у складі доходів загального фонду поступово зменшується.

Дякую за увагу!

